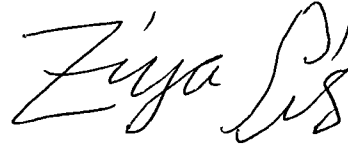


3875
14.02.2017

11944

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim



Ziya PİR

Diyarbakır Milletvekili

Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Uğur Ahmet Yaşar adlı hükümlünün annesi Nedret Yaşar 07.02.2017 tarihinde Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmek üzere Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına verdiği şikâyet dilekçesinde oğlunun cezaevinde fiziki şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Nedret Yaşar'ın yaptığı şikâyetinde 31.01.2017 tarihinde oğlu Uğur Ahmet Yaşar ile yaptığı telefon görüşmesinde oğlunun kendisine cezaevinde cezaevi gardiyanları tarafından işkence yapıldığını, gardiyanların Uğur Ahmet Yaşar dâhil aynı koğuştaki bulunan diğer tutuklu ve hükümlülerden sabah ve akşam olmak üzere günde iki defa askeri düzende sayım verdirmeye çalıştığını belirtmiştir.

Aynı cezaevine ilişkin, iddia edildiğine göre tutuklu ve hükümlülerin ilaçları düzenli olarak verilmemekte, tutuklu ve hükümlüler sağlık kontrolünden geçirilmemektedir.

İşkence suçu hem uluslararası hukukta hem Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında hem de diğer iç hukuk normlarında yasaklanmıştır.

Türkiye'nin üyesi olduğu Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 10 Aralık 1948 tarihinde ilan edilen "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nin madde 5'e göre "Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani, haysiyet kırıcı cezalara veya muamelelere tâbi tutulamaz."

Diğer bir uluslararası metin olan 4 Kasım 1950 tarihli “İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme” madde 3’e göre; “Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani yahut haysiyet kırıcı ceza veya muameleye tâbi tutulamaz.”

10 Şubat 1984 tarihli “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”nin 1 inci maddesinde işkence kavramı tanımı ve kapsamı hakkında şu ifadeler yer verilmiştir:

Madde 1: “İşkence” terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla, bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözeten herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatıyla uygulanan fiziki veya manevî ağır acı veya ızdırap veren bir fiil anlamına gelir. Bu yalnızca yasal müeyyidelerin uygulanmasından doğan, tabiatında olan veya arızı olarak husule gelen acı ve ızdırabı içermez.

Bu madde, konu hakkında daha geniş uygulama hükümleri ihtiva eden herhangi uluslararası bir belge veya millî mevzuata hâlel getirmez.”

Aynı Sözleşmenin 2/2. maddesinde, hiçbir hâl ve şartta işkencenin meşru ve mazur gösterilemeyeceği hüküm altına alınırken “Hiç bir istisnai durum, ne harp hâli ne de bir harp tehdidi, dahili siyasî istikrarsızlık veya herhangi başka bir olağanüstü hâl, işkencenin uygulanması için gerekçe gösterilemez.” Ayrıca “Bir üst görevlinin veya bir kamu merciinin emri, işkencenin haklılığına gerekçe kabul edilemez” ifadesi kullanılmaktadır.

Sözleşmenin 4. maddesinde taraf devletlere işkence fiillerinin suç olarak tanımlanması yönünde bir yükümlülük getirilerek “Her Taraf Devlet, tüm işkence fiillerinin kendi ceza kanununa göre suç olmasını sağlayacaktır. Aynı şekilde, işkence yapmaya teşebbüs ve işkenceye iştirak veya suç ortaklığı yapan şahsın fiili suç sayılacaktır.”

Türkiye, ayrıca, 26 Kasım 1987 tarihli “İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”ni onaylayarak ilgili sözleşmeye taraf olmuştur.

Türkiye, taraf olduğu milletlerarası sözleşmelere bağlı olarak işkencenin yasak olduğunu kabul etmiş, işkencenin önlenmesiyle ilgili gerekli tedbirleri alma konusunda taahhüt altına girmiştir. Bu taahhütler karşısında, işkence teşkil eden fiillerin cezasız kalmaması gerekmektedir. Bu düşüncelerle, işkence fiilleri bağımsız bir suç olarak tanımlanmıştır. Nitekim İşkence konusunda bireyleri anayasal güvenceye alan Anayasa’nın 17/3 Maddesinde “Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz” Geçen hükmü bulunmaktadır. Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu işkence suçunu tanımlayarak söz konusu suçu işleyenler hakkında uygulanacak müeyyide belirlenmiştir.

İç hukuktaki bir diğer düzenleme olan 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un “İnfazda temel ilke”yi düzenleyen Madde 2/2’de “Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz” denilmektedir.

11944

Bu bağlamda:

1. Elazığ T Tipi Cezaevi ne zaman açılmıştır?
2. Elazığ T Tipi Cezaevinde hükümlü ve tutuklular sağlık hizmetinden yararlanabilmeleri için hangi aralıklarla sağlık kontrolünden geçmektedirler?
3. Uğur Ahmet Yaşar adlı hükümlü ne zaman Elazığ T Tipi Cezaevine sevk edilmiştir?
4. Uğur Ahmet Yaşar'ın ceza infaz kurumu personeli tarafından darp edilmek suretiyle işkenceye maruz kaldığı iddiası doğru mudur?
5. Söz konusu iddia doğru ise ilgili personel hakkında yasal işlem yapılmış mıdır?
6. Uğur Ahmet Yaşar adlı hükümlünün annesinin yapmış olduğu başvuru sonrası ilgili cezaevine yönelik işkence iddiaları hakkında bakanlığınızın başlattığı bir soruşturma var mıdır?
7. Söz konusu iddialar hakkında soruşturma başlatılmış ise hangi aşamadaadır?
8. Soruşturma başlatılmamışsa gerekçesi nedir?
9. 03.11.2002-15.07.2016 tarihleri arasında cezaevlerinde hukuk dışı keyfi muamele veya işkence iddiaları hakkında cumhuriyet savcılıklarına ve/veya adalet bakanlığına yıllara göre kaç başvuru yapılmıştır?
10. 16.07.2016-31.01.2017 tarihleri arasında cezaevlerinde hukuk dışı keyfi muamele veya işkence iddiaları hakkında cumhuriyet savcılıklarına ve/veya adalet bakanlığına aylara göre kaç başvuru yapılmıştır?
11. Söz konusu başvurulardan kaç tanesi dikkate alınarak ilgili personel hakkında soruşturma açılmıştır? Şayet açılmışsa, Açılan soruşturmalar neticesinde kaç personel işkence suçunu düzenleyen ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda hüküm almıştır?